

[Leth Mouritzen.]

udsætninger. Grunden er vel den ganske enkle, at man endnu ikke er klar over, om det er Regeringens Ønske, at Ondet skal angribes ved Roden, eller om den hidtidige Bedømmelse af Bolignøden, som laa til Grund for Regeringens Stilling i sidste Samling, stadig er gældende.

En vis Koordinering af Arbejdet i de to Udvalg maa endvidere synes nødvendig. F. Eks. er det af afgørende Betydning for en Revision af Boliganvisningsloven, at Udvalget foruden med en Statistik over Boligtællingen ogsaa bliver bekendt med Bygge- og Boligudvalgets Betragtninger over de virkelige Muligheder for Boligbyggeriet i de kommende Aar paa Grundlag af en nøgtern Vurdering, idet alle tidligere Beregninger er uanvendelige.

Herudover bliver det nødvendigt at skabe Klarhed over, om Regeringen er indstillet paa at gennemføre den Koncentrering af Kræfterne, der alene kan bringe Plan i Opbygningen, og gennemføre Fordelingen af den forhaandenværende Boligmasse, indtil normale Tilstande er genoprettet, kort sagt samle alle Faktorer under een Ledelse. Som det nu er, at fem—seks Institutioner bevilger Materialer til Boligprojekter, der godkendes af en syvende Instans, som ikke ved, om de fornødne Materialer er til Stede i Landet, eller hvor de findes, kan det kun blive Kaos. Bygge- og Boligudvalget kan lige saa lidt som Indenrigsministeriet, der har nedsat det, gribe ind i Handelsministeriets Dispositioner, og vil derfor være ude af Stand til at gøre andet end give gode Raad. Før Regeringen erkender, at der maa en central Ledelse til, er der ikke Haab om en Lysning for de boligløse.

Imedens gaar Kampen om Lejlighederne videre. De to sidste Eksempler paa, at ganske sagesløse Mennesker tvinges til at forlade Hus og Hjem for at begive sig ud i det uvisse, er givet gennem Opsigelserne i Kastrup Glasværks Arbejderboliger og i Vibekevangs Rækkehuse.

Kastrup Glasværk har i en Aarrække set sig nødsaget til at udleje en Del af sine Arbejderboliger, enten fortsat til tidligere ansatte Arbejdere eller til Familier, som aldrig har haft Tilknytning til Glasværket. Nu skal Produktionen sættes i Vejret, og Arbejdskraften drages til. Man ønsker derfor at raade over sine Arbejderboliger igen og siger de nuværende Lejere op. En Arbejder, der tidligere har været beskæftiget paa Værket og er faglært, har faaet at vide, at han godt kan blive boende i Lejligheden, naar han blot vil tage Arbejde paa Værket

igen, men som Arbejdsmand og til en ringere Løn. Der er saaledes andre Momenter, der spiller ind, end Mangel paa Arbejderboliger. Lejerne staa nu solidariske for at bevare deres Hjem, og Kastrup Kommune, der pludselig ser sit Husvildetal forøget med 13 Familier, slutter op bag den Retssag, som foreløbig er tabt for Lejerne ved Underretten, men som føres videre til en Afgørelse i Landsretten. Imedens er der Bekymring i Hjemmene, Usikkerhed over for Fremtiden og Haabløshed.

Vibekevang bestaar af 97 Rækkehuse i en Blokbebyggelse, som ligger i Klædebo Kvarter her i København. Det er Enkelt-huse med tre eller seks Lejligheder i hver, og de er beboet af Familier med mange Børn. I 1935 overtog Københavns Kommune Komplekset ved Tvangsauktion og befolkede det med Familier af den nævnte Kategori. I 1943 afhændede Kommunen Ejendommene til et Selskab med Privatbanken som Garant — som det siges nu: under Pres af de konservative i Borgerrepræsentationen —, og Banken har derefter paabegyndt et Salg af de enkelte Huse. Det sker med den store Fortjeneste, der i Øjeblikket kan hentes hjem hos pengestærke, men boligløse Købere, der foruden at opnaa en god Pengeanbringelse erhverver sig en Lejlighed uden om Kommunens Boligudvalg. Der er hidtil solgt 21 Huse, men i de sidste Maaneder har Salgene og Opsigelserne taget yderligere Fart. Blandt de seneste Købere er der en Pastor Vedsted fra Jylland, som paa Grund af Forholdene har foretrukket at blive Husejer i København, og en ung Studine, som ønsker sig en Lejlighed og derfor nu er Aarsag til, at en Familie med to Børn skal sættes paa Gaden.

Jeg har tidligere peget paa de katastrofale Følger af de Bestemmelser i Husleje-loven, der giver en Ejer Ret til at opnaa en Lejlighed i eget Hus. I Aarhus er saaledes 25 pCt. af Byens husvilde sat paa Gaden som Ofre for denne Bestemmelse, og lignende Tilfælde i Odense har nu foranlediget Byraadet til at rette Henvendelse til Regeringen med Krav om en Ændring af Lovgivningen med Henblik paa bl. a. at beskære Ejerne denne Ret. Lejerne i Vibekevang er ikke til Sinds at lade sig smide ud af Lejlighederne paa denne Maade. De havde indkaldt til et Protestmøde i Gaar og forventede, at den højtærede Indenrigsminister var kommet til Stede for at anvise de husvilde Familier en acceptabel Løsning af deres Problem. Man havde ogsaa ventet, at Københavns Husvildeborgmester havde givet Møde for at støtte Lejerne i deres Krav